

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Харків

«21» березня 2023 року

Слідчий відділ СУ ГУНП в Харківській старший лейтенант поліції Цигічко Яна Володимирівна, розглянувши матеріали кримінального провадження №12022221070000351 від 24.06.2022, у зв'язку із наявністю підстав для повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст.ст. 40, 276-278 КПК України, –

ПОВІДОМИВ:

Кержасву Кліму Дмитровичу, 03.07.1997 року народження, уродженцю м. Москва рф, з вищою освітою, одружений, зареєстрований рф, м. Москва, пров. Великий Козловський, 6, старший лейтенант, командир 1 мотострілецької роти 1 мотострілецького батальйону БТГр 15 мотострілецького полку 2 мотострілецької дивізії 1 танкової армії Західного ВО (в/ч 31134) особистий номер ВЕ-360527, контракт до 25.10.2024

про те, що він обґрунтовано підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а саме: жорсткому поводженні з цивільним населенням, посягненого з закінченням замахом на умисне вбивство, вчиненого за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15 ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 КК України.

Статтями 1-3 Конституції України, яка прийнята Верховною Радою України 28.06.1996, визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Відповідно до статті 28 Конституції України кожен має право на повагу до його гідності. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорсткому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

Статтею 29 Конституції України передбачено, що кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність. Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

Статтею 33 Конституції України передбачено, що кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування.

Відповідно до статті 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Відповідно до вимог ч.ч. 1 і 2 ст. 2 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 3 липня 1954 року, ця Конвенція застосовується до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни. Конвенція також застосовується до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Згідно ч. 1 ст. 4 даної Конвенції, особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Відповідно до ч. ч. 1, 2, 3 ст. 6 зазначеної Конвенції, вона повинна застосовуватися з самого початку будь-якого конфлікту або окупації, зазначених у статті 2-й цієї Конвенції. На території сторін конфлікту застосування Конвенції припиняється після загального припинення бойових дій. На окупованій території застосування цієї Конвенції припиняється через рік після загального припинення бойових дій.

Згідно зі ст. 13 вказаної Конвенції, положення частини II цієї Конвенції щодо загального захисту населення від деяких наслідків війни стосуються всього населення країн, які перебувають у конфлікті, без будь-якої дискримінації за ознакою, зокрема, раси, національності, релігійних або політичних переконань, і спрямовані на полегшення страждань, спричинених війною.

Згідно зі ст.ст. 27, 29 вказаної Конвенції, особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ. Сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поведження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Відповідно до ст.ст. 31-33 вказаної Конвенції забороняється, зокрема: жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей; застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові досліді, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поведження з боку як цивільних, так і військових властей. Колективні покарання, так само як і будь-які залякування чи терор, забороняються.

Згідно вимог ст. 147 Конвенції серйозні порушення, охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, тортури або нелюдяне поведження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричиняють великі страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю, нелегальна депортація чи переведення або нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, захоплення полонених.

Згідно з преамбулою Додаткового протоколу від 8 червня 1977 року до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв

міжнародних збройних конфліктів (Протокол І), положення даних конвенцій та цього Протоколу повинні за всіх обставин цілком застосовуватися до всіх осіб, які перебувають під захистом цих документів, без яких-небудь несприятливих відмінностей, що полягають у характері чи походженні збройного конфлікту або у причинах, що висувуються Сторонами в конфлікті чи приписуються їм.

Так, згідно до ч.ч. 1, 2 ст. 51 вказаного Протоколу цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями. З метою здійснення цього захисту, на доповнення до інших застосовуваних норм міжнародного права, за всіх обставин слід дотримувати таких норм. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

Згідно з ч.ч. 1, 2 ст. 75 зазначеного Протоколу заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема катування всіх видів - фізичні чи психічні, тілесні покарання, знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Статтею 1 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, затвердженого Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1975 № 3452 (XXX) (далі – Декларації) визначено, що катування означає будь-яку дію, за допомогою якої людині навмисно заподіюється сильний біль або страждання, фізичне чи розумове, з боку офіційної особи або за її підбурюванням з метою отримання від неї або від третьої особи інформації або зізнань, покарання її за дії, які вона скоїла або в скоєнні яких підозрюється, або залякування її або інших осіб. В це тлумачення не включаються біль або страждання, які виникають лише через законне позбавлення волі, з огляду на стан, властивий цьому або внаслідок цього, в тій мірі, наскільки це сумісно з Мінімальними стандартними правилами поводження з ув'язненими.

Крім цього, статтею 2 Декларації визначено, що будь-яка дія, що представляє собою тортури або інші жорстокі, нелюдські або такі, що принижують гідність види поводження і покарання, є образою людської гідності і повинно бути засуджене як порушення цілей Статуту Організації Об'єднаних Націй та порушення прав людини і основних свобод, проголошених у Загальній декларації прав людини.

Статтею 3 вищевказаного міжнародно-правового акту визначено, що жодна держава не може дозволити або терпимо ставитися до катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження та покарання. Виняткові обставини, такі, як стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан, не можуть слугувати виправданням для тортур або інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання

З метою повномасштабного військового вторгнення, починаючи з 2021 року по лютий 2022 року на території РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованій території України сконцентрувалися значні сили ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм іррегулярні угруповання.

24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої

території України, що супроводжувалось нанесенням ракетно-артилерійськи ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральна асамблея ООН ES-11/1 від 02.03.2022 "Про агресію проти України", п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи "Наслідки агресії Російської Федерації проти України", п.п. 17, 18 Наказу від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі "Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього" (Україна проти РФ) та ін.).

У період з 5 години 24 лютого 2022 року та до цього часу підрозділи ЗС та інших військових формувань РФ здійснюють спроби окупації українських міст, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі та поранення тисяч цивільних осіб, у тому числі жінок і дітей, знищення та пошкодження тисяч цивільних об'єктів.

Починаючи з 07.03.2022 територія Ізюмського району Харківської області була окупована збройними формуваннями РФ до складу яких, крім інших, входили 1 мотострілецька рота 1 мотострілецького батальйону БТГр 15 мотострілецького полку 2 мотострілецької дивізії 1 танкової армії Західного ВО.

Керівництво військовослужбовцями 1 мотострілецької роти 1 мотострілецького батальйону БТГр 15 мотострілецького полку 2 мотострілецької дивізії 1 танкової армії Західного ВО, які дислокувались на території с. Велика –Комишуваха Барвінківського ОТГ Ізюмського району Харківської області здійснював військовослужбовець ЗС РФ особистий номер ВЕ-360527- громадянин РФ Кержаєв Клім Дмитрович, 03.07.1997 р.н.

23.06.2022 Кержаєв Клім Дмитрович перебував в с. Велика – Комишуваха Барвінківської ОТГ Ізюмського району Харківської області.

Приблизно о 12:00 Кержаєв К.Д., будучи командиром 1 мотострілецької роти 1 мотострілецького батальйону БТГр 15 мотострілецького полку 2 мотострілецької дивізії 1 танкової армії Західного ВО (в/ч 31134), перебуваючи поблизу окупованого на той час військовослужбовцями РФ села Велика – Комишуваха Барвінківської ОТГ Ізюмського району Харківської області, здійснюючи командування підрозділом, до складу якого входила бойова машина піхоти, з автоматичною гарматою калібру 30 мм, призначеної для знищення живої сили, легко-броньованої техніки і повітряних цілей на малій висоті, діючи умисно за попередньою змовою з іншими військовослужбовцями ЗС РФ, застосовуючи методи ведення війни, заборонені міжнародним правом, здійснив обстріл цивільного автомобіля «Mazda» 3 д.н.з. АН 8600ЕО, vin-code: JMZBK12Z571382956, чорного кольору, який рухався по проїжджій частині автошляху Р-79 на перехресті села Велика Комишуваха – Грушеваха – Барвінкове зі сторони населеного пункту Грушеваха Харківської області, та в якому перебували: водій – громадянин України Богомаз Андрій Володимирович, 24.05.1987 р.н., та пасажир цивільна дружина Богомаза А.В. – Пономарьова Валерія Сергіївна, 24.07.1985 р.н.

Під час обстрілів автомобіля, Богомаз А.В. вимушений був зупинити автомобіль, та разом із цивільною дружиною Пономарьовою В.С., залишити автомобіль на дорозі, спробувавши знайти безпечне місце та сховатись від обстрілу. Пробігши приблизно 50-60 метрів в бік від залишеного автомобіля в напрямку с. Червоне Ізюмського району Харківської області, Богомаз А.В. та Пономарьова В.С., не знайшовши місця

для укриття, перебуваючи у розгубленому стані, вирішили повернутись до покинутого ними автомобілю.

Побачивши двох осіб чоловіка та жінку у цивільному одязі, без зброї, тобто достовірно усвідомлюючи, що вони не являються військовослужбовцями, у Кержаєва К.Д., спільно з іншими військовослужбовцями ЗС РФ, які в цей час перебували в середині бойової машини піхоти, та здійснювали обстріл автомобілю, виник злочинний умисел направлений на вчинення вбивства цивільного населення.

Реалізуючи свій злочинний умисел, направлений на застосування заборонених міжнародним правом методів та звичаїв ведення війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а саме на протиправне заподіяння смерті двом особам, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, діючи умисно спільно з іншими військовослужбовцями ЗС РФ, перебуваючи в середині бойової машини піхоти, відчувачи себе у повній безпеці, тобто без усвідомлення можливості заподіяння їм шкоди, опору або іншої можливої загрози їх життю чи здоров'ю, застосувачи автоматичну гармату калібру 30 мм, що перебувала на озброєнні вказаної бойової машини, здійснили постріли по двом цивільним особам, а саме по Богомаз А.В. та Пономарьовій В.С., які відразу після пострілів впали на землю. Богомаз А.В., в результаті обстрілу отримав вогнепальні поранення, Пономарьова В.С. залишилась не ушкодженою.

Пономарьова В.С., побачивши, що її чоловік має тілесні ушкодження, які унеможливають його пересування, почала надавати Богомазу А.В. невідкладну медичну допомогу. Після чого, не маючи змоги транспортувати чоловіка в безпечне місце, Пономарьова В.С. направились за пошуком порятунку для нього та залишила місце обстрілу. В цей час Богомаз А.В. залишився на проїжджій частині автошляху поблизу автомобіля в непритомному стані.

Одночасно з залишенням місця події Пономарьовою В.С., три озброєні вогнепальною зброєю військовослужбовці РФ, що входили до підрозділу, який перебував під командуванням Кержаєва К.Д., рухаючись вільно, відчувачи себе у повній безпеці, тобто без усвідомлення можливості заподіяння їм шкоди, опору або іншої можливої загрози їх життю чи здоров'ю, наблизились до проїжджій частини автошляху, де знаходився автомобіль та, усвідомлюючи протиправність своїх дій, діючи умисно, маючи на меті заподіяння смерті цивільній особі – Пономарьовій В.С., почали здійснювати постріли з автоматичної зброї в її напрямку, тим самим продовжували реалізовувати свій злочинний умисел, однак не довели злочин до кінця, з причин, що не залежали від їх волі, оскільки Пономарьовій В.С. вдалось втекти на безпечну відстань.

Після цього військовослужбовці ЗС РФ підійшли до проїжджій частини автошляху, де знаходився автомобіль «Mazda 3», поряд з яким залишався лежати потерпілий Богомаз А.В., та побачивши, що останній не подає ознак життя, та вважаючи його померлим віднесли потерпілого на узбіччя автошляху і скинули його в кювет, таким чином виконавши усі дії, які вважали необхідними для доведення свого злочинного умислу спрямованого на умисне вбивство цивільних осіб, тобто протиправне заподіяння смерті, але з причин, що не залежали від їх волі злочин не було доведено до кінця.

В результаті обстрілу військовослужбовцями ЗС РФ під командуванням Кержаєва К.Д., Богомаз А.В., отримав тілесні ушкодження у вигляді черепно-мозкової травми, сліпого проникаючого поранення грудної клітини та живота, що у своєму перебігу ускладнилось розвитком правобічного гемопневмотораксу, які відносяться до ТЯЖКИХ тілесних ушкоджень, відповідно до висновку експерта №09-1362/2022 від 05 січня 2023 року.

Таким чином, Кержасв Клім Дмитрович, 03.07.1997 р.н., обґрунтовано підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а саме: жорсткому поводженні з цивільним населенням, поєднаного з закінченим замахом на умисне вбивство, вчиненого за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15 ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 КК України.

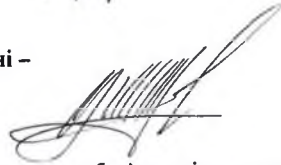
Слідчий відділу СУ ГУНП
в Харківській області
старший лейтенант поліції

Яна ЦИГІЧКО

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор у кримінальному провадженні –
начальник управління
Харківської обласної прокуратури

Ігор ЧУБ

Пам'ятка про процесуальні права та обов'язки підозрюваного

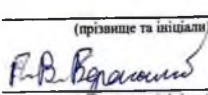

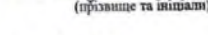
Підозрюваному роз'яснено, що він, відповідно ст. 42 КПК України, має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;
- 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.
- зобов'язаний:**
- 1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру із пам'яткою про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені
«__» _____ 2023 р. в «__» год. «__» хв.

Підозрюваний:

 _____ (підпис)	 _____ (прізвище та ініціали)
 _____ (підпис)	 _____ (прізвище та ініціали)

Захисник:

Повідомлення про підозру вручив:
Слідчий відділу СУ ГУНП
в Харківській області
старший лейтенант поліції

15.20x6. 21.03.23

Яна ЦИГІЧКО

СООБЩЕНИЕ О ПОДОЗРЕНИИ

город Харьков

«21» марта 2023 года

Следственный отдел СУ ГУНП в Харьковской области старший лейтенант полиции Цигичко Яна Владимировна, рассмотрев материалы уголовного производства №12022221070000351 от 24.06.2022, в связи с наличием оснований для уведомления лица о подозрении в совершении уголовных правонарушений в соответствии с 40, 276-278 УПК Украины, –

СООБЩИЛ

Кержаеву Климу Дмитриевичу, 03.07.1997 года рождения, уроженцу г. Москва, РФ, с высшим образованием, женат, зарегистрированный РФ, г. Москва, пер. Большой Козловский, в/ч дом № 6, старший лейтенант, командир 1 мотострелковой роты 1 мотострелкового батальона БТГр 15 мотострелкового полка 2 мотострелковой дивизии 1 танковой армии Западного ПО (в/ч 31134) личный номер ВЕ-360527, контракт до 25.10.2024

о том, что он подозревается в совершении уголовных правонарушений – преступлений, предусмотренных: ч. 2 ст. 15 ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 УК Украины, то есть оконченное покушение на совершение преступления, а именно нарушении законов и обычаев войны, что заключалось в применении методов ведения войны, запрещенных международным правом, других нарушениях законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховным Советом Украины, соединенные с умышленным убийством.

Статьями 1-3 Конституции Украины, принятой Верховной Радой Украины 28.06.1996, определено, что Украина является суверенным и независимым, демократическим, социальным, правовым государством. Суверенитет Украины распространяется на всю ее территорию, которая в пределах существующей границы целостна и неприкосновена. Человек, его жизнь и здоровье, честь и достоинство, неприкосновенность и безопасность признаются в Украине высшей социальной ценностью.

Согласно ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституции Украины защита независимости, суверенитета и территориальной целостности Украины является делом всего Украинского народа и обязанностью граждан Украины, а на территории Украины запрещается создание и функционирование каких-либо вооруженных формирований, не предусмотренных законом.

Согласно статье 28 Конституции Украины, каждый имеет право на уважение его достоинства. Никто не может быть подвергнут пыткам, жестокому, бесчеловечному или унижающему его достоинство обращению или наказанию.

Статьей 29 Конституции предусмотрено, что каждый человек имеет право на свободу и личную неприкосновенность. Никто не может быть арестован или содержаться под стражей иначе как по мотивированному решению суда и только на основаниях и в порядке, установленных законом.

Статьей 33 Конституции Украины предусмотрено, что каждому, кто на законных основаниях находится на территории Украины, гарантируется свобода передвижения.

Согласно статье 68 Конституции Украины каждый обязан неукоснительно соблюдать Конституцию Украины и законы Украины, не посягать на права и свободы, честь и достоинство других людей.

В соответствии с требованиями ч.ч. 1 и 2 ст. 2 Женевской Конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12 августа 1949 года, ратифицированного Указом Президиума Верховного Совета РСФСР от 3 июля 1954 года, настоящая Конвенция применяется ко всем случаям объявленной войны или любому другому вооруженному конфликту, который может возникнуть между двумя или более Высокими Договаривающимися Сторонами, даже если одна из них не признает состояния войны. Конвенция также применяется ко всем случаям частичной или полной оккупации Высокой Договаривающейся Стороны, даже если эта оккупация не подвергается вооруженному сопротивлению.

Согласно ч. 1 ст. 4 указанной Конвенции лицами, находящимися под защитой указанной Конвенции, являются те, кто в любой момент и при любых обстоятельствах оказывается, в случае конфликта или оккупации, под властью стороны конфликта или оккупационного государства, гражданами которых они не являются.

Согласно ч. ч. 1, 2, 3 ст. 6 указанной Конвенции, она должна применяться с самого начала любого конфликта или оккупации, указанных в статье 2 настоящей Конвенции. На территории сторон конфликта применение Конвенции прекращается после всеобщего прекращения боевых действий. На оккупированной территории применение настоящей Конвенции прекращается год спустя после общего прекращения боевых действий.

Согласно ст. 13 указанной Конвенции, положения части II указанной Конвенции по общей защите населения от некоторых последствий войны касаются всего населения стран, находящихся в конфликте, без какой-либо дискриминации по признаку, в частности, расы, национальности, религиозных или политических убеждений, и направлены на облегчение страданий, вызванных войной.

Согласно ст.ст. 27, 29 указанной Конвенции, лица, находящиеся под защитой, имеют право в любых обстоятельствах, на личное уважение, уважение своей чести. К ним всегда следует относиться гуманно и защищать их, в частности, от любого акта насилия или устрашения, от обид. Сторона конфликта, под властью которой находятся находящиеся под защитой лица, отвечает за обращение своих представителей с этими лицами, причем это не снимает личной ответственности с таких представителей.

Согласно ст.ст. 31-33 указанной Конвенции запрещается, в частности: никакое принуждение физического или морального порядка не может применяться к лицам, находящимся под защитой, в частности с целью получения от них или от третьих лиц каких-либо сведений; применение любых мер, которые могут причинить физические страдания или привести к уничтожению лиц, находящихся под защитой, находящихся под их властью. Этот запрет распространяется не только на убийства, пытки, телесные наказания, увечья и медицинские или научные опыты, не вызванные потребностью лечения лица, находящегося под защитой, но и на любое другое агрессивное обращение со стороны как гражданских, так и военных властей. Коллективные наказания, как и любые запугивания или террор, запрещаются.

Согласно требованиям ст. 147 Конвенции серьезные нарушения охватывают такие действия, если они совершены против лиц или собственности, находящихся под защитой настоящей Конвенции: умышленное убийство, пытки или бесчеловечное обращение, в частности биологические эксперименты, умышленно причиняющие большие страдания или серьезные травмы телу или здоровью, нелегальная депортация или перевод или нелегальное заключение лица, находящегося под защитой, захват пленных.

Согласно преамбуле Дополнительного протокола от 8 июня 1977 г. к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 г., касающейся защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I), положения данных конвенций и настоящего Протокола должны при всех обстоятельствах полностью применяться ко всем лицам, находящимся под защитой этих документов, без каких-либо неблагоприятных различий,

включающихся в характер или происхождении вооруженного конфликта или причинах, выдвигаемых Сторонами в конфликте или приписываемых им.

Согласно ч.ч. 1, 2 ст. 51 указанного Протокола гражданское население и отдельные гражданские лица пользуются всеобщей защитой от опасностей, возникающих в связи с военными операциями. С целью осуществления этой защиты, в дополнение к другим применяемым нормам международного права, при всех обстоятельствах следует соблюдать такие нормы. Запрещены акты насилия или угрозы насилия, имеющие главную цель терроризировать гражданское население.

Согласно ч.ч. 1, 2 ст. 75 указанного Протокола запрещены и будут оставаться запрещенными в любое время и в любом месте такие действия, независимо от того, совершаются ли они представителями гражданских или военных органов: насилие над жизнью, здоровьем и физическим и психическим состоянием лиц, в частности, пытки. всех видов - физические или психические, телесные наказания, издевательства над человеческим достоинством, в частности, унижающее и оскорбительное поведение, угрозы совершить любое из вышеперечисленных действий.

Статьей 1 Декларации о защите всех лиц от пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания, утвержденного Резолюцией Генеральной Ассамблеи ООН от 09.12.1975 № 3452 (XXX) (далее – Декларации) определено, что любое действие, посредством которого человеку намеренно причиняется сильная боль или страдание, физическое или умственное, со стороны официального лица или по его подстрекательству с целью получения от него или от третьего лица информации или признаний, наказания его за действия, которые он совершил или в совершении которых подозревается или запугивание ее или других лиц. В это толкование не включаются боль или страдания, возникающие только из-за законного лишения свободы, учитывая состояние, свойственное этому или вследствие этого, в той мере, насколько это совместимо с минимальными стандартными правилами обращения с заключенными.

Кроме этого, статьей 2 Декларации определено, что любое действие, представляющее собой пытки или другие жестокие, бесчеловечные или унижающие достоинство виды обращения и наказания, является оскорблением человеческого достоинства и должно быть осуждено как нарушение целей Устава Организации Объединенных Наций и нарушения прав человека и основных свобод, провозглашенных во Всеобщей декларации прав человека.

Статьей 3 вышеуказанного международно-правового акта определено, что ни одно государство не может позволять или терпимо относиться к пыткам и другим жестоким, бесчеловечным или унижающим достоинство видам обращения и наказания. Исключительные обстоятельства, такие как состояние войны или угроза войны, внутренняя политическая нестабильность или любое другое чрезвычайное положение, не могут служить оправданием для пыток или других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания.

С целью полномасштабного военного вторжения, начиная с 2021 по февраль 2022 года на территории РФ, Республики Беларусь и временно оккупированной территории Украины сконцентрировались значительные силы ВС РФ, другие вооруженные формирования РФ и подконтрольные им регулярные группировки.

В дальнейшем, 24 февраля 2022 года, президент РФ объявил начало так называемой «специальной военной операции». После этого около четырех часов утра того же дня ВС РФ, другие вооруженные формирования РФ и подконтрольные им группировки иррегулярных незаконных вооруженных формирований начали широкомасштабное военное вторжение на территорию Украины, войдя со стороны РФ, Беларуси и временно оккупированной территории Украины, что сопровождалось нанесением ракет - артиллерийские удары и бомбардировки авиацией объектов по всей территории Украины.

Факт полномасштабного вооруженного вторжения не скрывался властями РФ, а также установлен решениями международных организаций, в частности, резолюцией

Генеральной ассамблеи ООН ES-11/1 от 02.03.2022 "Об агрессии против Украины", п.п. 1, 3 Заключения 300 (2022) Парламентской Ассамблеи Совета Европы "Последствия агрессии Российской Федерации против Украины", п.п. 17, 18 Приказа от 16.03.2022 по ходатайству о принятии временных мер по делу "Обвинения в геноциде в соответствии с Конвенцией о предотвращении преступления геноцида и наказании за него" (Украина против РФ) и др.)".

В период с 5 часов 24 февраля 2022 года и по настоящее время подразделения ВС и других военных формирований РФ осуществляют попытки оккупации украинских городов, сопровождающиеся боевым применением авиации, артиллерийскими и ракетными ударами, а также применением бронированной техники и другого вооружения. При этом огневые удары производятся по объектам, защищенным нормами международного гуманитарного права. Указанные действия привели к тяжелым последствиям в виде гибели и ранения тысячи гражданских лиц, в том числе женщин и детей, уничтожения и повреждения тысяч гражданских объектов.

Начиная с 07.03.2022, территория Изюмского района Харьковской области была оккупирована вооруженными формированиями РФ в состав которых, помимо прочих, входили 1 мотострелковая рота 1 мотострелкового батальона БТГр15 мотострелкового полка 2 мотострелковой дивизии 1 танковой армии Западного ВО.

Руководство военнослужащими 1 мотострелковой роты 1 мотострелкового батальона БТГр 15 мотострелкового полка 2 мотострелковой дивизии 1 танковой армии Западного ВО, которые дислоцировались на территории с. Великая –Камышеваха Барвенковского ОТГ Изюмского района Харьковской области, осуществлял военнослужащий ВС РФ личный номер ВЕ-360527 - гражданин РФ Кержаев Клим Дмитриевич, 03.07.1997 г. р.

23.06.2022 Кержаев Клим Дмитриевич находился в с. Великая – Камышеваха Барвенковского ОТГ Изюмского района Харьковской области.

Примерно в 12:00 Кержаев К. Д., будучи командиром 1 мотострелковой роты 1 мотострелкового батальона БТГр 15 мотострелкового полка 2 мотострелковой дивизии 1 танковой армии Западного ВО (в/ч 31134), находясь вблизи оккупированного в то время военнослужащими РФ села Большая – Камышеваха Барвенковской ОТГ Изюмского района Харьковской области, осуществляя командование подразделением, в состав которого входила боевая машина пехоты с автоматической пушкой калибра 30 мм, предназначенной для уничтожения живой силы, легко-бронированной техники и воздушных целей на малой высоте, действуя умышленно по предварительному сговору с другими военнослужащими ВС РФ, применяя методы ведения войны, запрещенные международным правом, достоверно зная, что использование автоматической пушки калибра 30 мм может привести к смерти лиц, по которым она используется, и имея специальные знания и умения использования такого оружия, поскольку является военнослужащим, совершил обстрел гражданского автомобиля «Mazda» 3 г.н.з. АН 8600ЕО, vin-code: JMZBK12Z571382956, черного цвета, который двигался по проезжей части автодороги Р-79 на перекрестке села Большая Камышеваха – Грушеваха – Барвенково со стороны населенного пункта Грушеваха Харьковской области, и в котором находились: водитель – гражданин Украины Богомаз Андрей Владимирович, 24.05.1987 г. р., и пассажир гражданская жена Богомаза А. В. – Пономарева Валерия Сергеевна, 24.07.1985 г.р.

Во время обстрелов автомобиля, Богомаз А. В. вынужден был остановить автомобиль и вместе с гражданской женой Пономаревой В. С. оставить автомобиль на дороге, попытавшись найти безопасное место и спрятаться от обстрела. Пробежав примерно 50-60 метров в сторону от оставленного автомобиля в направлении с. Красное Изюмского района Харьковской области, Богомаз А. В. и Пономарева В. С., не найдя места для укрытия, находясь в растерянном состоянии, решили вернуться к брошенному ими автомобилю.

Увидев двух человек-мужчину и женщину в гражданской одежде, без оружия, то есть достоверно осознавая, что они не являются военнослужащими (комбатантами), у Кержаева К. Д., совместно с другими военнослужащими ВС РФ, которые в это время находились в середине боевой машины пехоты и осуществляли обстрел автомобиля, возник преступный умысел направлен на совершение убийства гражданского населения.

Реализуя свой преступный умысел, направленный на применение запрещенных международным правом методов и обычаев ведения войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, а именно на противоправное причинение смерти двум лицам, осознавая общественно-опасный характер своих действий, действуя умышленно совместно с другими военнослужащими ВС РФ, находясь в середине боевой машины пехоты, чувствуя себя в полной безопасности, то есть понимая отсутствие возможности причинения им вреда, сопротивления или другой возможной угрозы их жизни или здоровью, и желая наступления именно таких последствий в виде смерти гражданских лиц, применив автоматическую пушку калибра 30 мм, которая находилась в вооружении указанной боевой машины, произвели выстрелы по двум гражданским лицам, а именно по Богомаз А. В. и Пономаревой В. С., которые сразу после выстрелов упали на землю. Богомаз А. В. в результате обстрела получил огнестрельные ранения, Пономарева В.С. осталась не поврежденной.

Пономарева В. С., увидев, что ее муж имеет телесные повреждения, которые делают невозможным его передвижение, начала оказывать Богомазу А. В. неотложную медицинскую помощь. После чего, не имея возможности транспортировать мужчину в безопасное место, Пономарева В. С. направилась за поиском спасения для него и оставила место обстрела. В это время Богомаз А. В. остался на проезжей части автодороги вблизи автомобиля в бессознательном состоянии.

Одновременно с оставлением места происшествия Пономаревой В.С., три вооруженных огнестрельным оружием военнослужащие РФ, входившие в подразделение, находившееся под командованием Кержаева К. Д., двигаясь свободно, чувствуя себя в полной безопасности, то есть понимающие отсутствие возможности причинения им вреда, сопротивления или другой возможной угрозы их жизни или здоровью, приблизились к проезжей части автодороги, где находился автомобиль и, осознавая противоправность своих действий, действуя умышленно, с целью причинения смерти гражданскому лицу – Пономаревой В.С., и желая наступления именно таких последствий, начали осуществлять выстрелы из автоматического оружия в его направлении, тем самым продолжали реализовывать свой преступный умысел, однако не довели преступление до конца, по причинам, которые не зависели от их воли, поскольку Пономаревой В. С. удалось сбежать на безопасное расстояние.

После этого, военнослужащие ВС РФ подошли к проезжей части автодороги, где находился автомобиль «Mazda 3», рядом с которым оставался лежать потерпевший Богомаз А. В., и увидев, что последний не подает признаков жизни и считал его умершим, удостоверившись в этом отношении потерпевшего на обочину автодороги и сбросили его в кювет, таким образом выполнив все действия, которые считали необходимыми для доказательства своего преступного умысла, направленного на умышленное убийство гражданских лиц, то есть противоправное причинение смерти, но по причинам, не зависящим от их воли преступление не было доведено до конца.

В результате обстрела военнослужащими ВС РФ под командованием Кержаева К. Д., Богомаз А. В., получил телесные повреждения в виде черепно-мозговой травмы, слепого проникающего ранения грудной клетки и живота, что в своем течении осложнилось развитием правостороннего гемопневмоторакса, которые относятся к ТЯЖКИМ телесным повреждениям, согласно заключению эксперта №09-1362/2022 от 05.01.2023.

Таким образом, Кержаев Клим Дмитриевич, 03.07.1997 г.р., обоснованно подозревается в нарушении законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, а именно: жестком обращении с гражданским населением, соединенного с законченным покушением на умышленное убийство, совершенного по предварительному сговору группой лиц, то есть в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 15 ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 УК Украины.

Следователь отдела СУ ГУНП
в Харьковской области
старший лейтенант полиции

Яна ЦИГИЧКО

«СОГЛАСОВАНО»

Прокурор в уголовном производстве –
начальник управления
Харьковской областной прокуратуры

Игорь ЧУБ

Памятка о процессуальных правах и обязанностях подозреваемого
Подозреваемому разъяснено, что он согласно ст. 42 УПК Украины, имеет право:

- 1) знать, в совершении какого уголовного правонарушения его подозревают, обвиняют;
- 2) быть четко и своевременно уведомленным о своих правах, предусмотренных настоящим Кодексом, а также получить их разъяснение;
- 3) по первому требованию иметь защитника и свидание с ним до первого допроса с соблюдением условий, обеспечивающих конфиденциальность общения, а также после первого допроса - иметь свидание без ограничения их количества и продолжительности; участие защитника в проведении допроса и других процессуальных действий; на отказ от защитника в любой момент уголовного производства; на получение правовой помощи защитника за счет государства в случаях, предусмотренных настоящим Кодексом и/или законом, регулирующим предоставление бесплатной правовой помощи, в том числе в связи с отсутствием средств на ее оплату;
- 4) не говорить ничего по поводу подозрения против него, обвинения или в любой момент отказаться отвечать на вопросы;
- 5) давать объяснения, показания по поводу подозрения, обвинения или в любой момент отказаться их давать;
- 6) требовать проверки обоснованности задержания;
- 7) в случае задержания или применения меры пресечения в виде содержания под стражей - на немедленное уведомление членов семьи, близких родственников или других лиц о задержании и месте своего пребывания в соответствии с положениями статьи 213 настоящего Кодекса;
- 8) собирать и представлять следователю, прокурору, следственному судьи доказательства;
- 9) участвовать в проведении процессуальных действий;
- 10) во время проведения процессуальных действий задавать вопросы, подавать свои замечания и возражения относительно порядка проведения действий, которые заносятся в протокол;
- 11) применять с соблюдением требований настоящего Кодекса технические средства при совершении процессуальных действий, в которых он участвует. Следователь, прокурор, следственный судья, суд вправе запретить применение технических средств при проведении отдельного процессуального действия или на определенной стадии уголовного производства с целью неразглашения сведений, содержащих охраняемую законом тайну, касающихся интимной жизни лица, о чем выносятся (постановляется) мотивированное постановление (определение);
- 12) заявлять ходатайство о проведении процессуальных действий, об обеспечении безопасности для себя, членов своей семьи, близких родственников, имущества, жилья и т.п.;
- 13) заявлять отводы;

14) ознакомиться с материалами досудебного расследования в порядке, предусмотренном статьей 221 указанного Кодекса, и потребовать открытия материалов согласно статье 290 указанного Кодекса;

15) получать копии процессуальных документов и письменные уведомления;

16) обжаловать решения, действия и бездействие следователя, прокурора, следственного судьи в порядке, предусмотренном указанным Кодексом;

17) требовать возмещения ущерба, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органа, осуществляющего оперативно-розыскную деятельность, досудебное расследование, прокуратуры или суда, в порядке, определенном законом, а также восстановление репутации, если подозрение, обвинения не подтвердились;

18) пользоваться родным языком, получать копии процессуальных документов на родном или другом языке, которым он владеет, и при необходимости пользоваться услугами переводчика за счет государства.

обязан:

1) прибыть по вызову к следователю, прокурору, следственному судье, суду, а в случае невозможности прибыть по вызову в назначенный срок – заранее сообщить об этом указанным лицам;

2) исполнять обязанности, возложенные на него решением о применении мер обеспечения уголовного производства;

3) подчиняться законным требованиям и распоряжениям следователя, прокурора, следственного судьи, суда.

О подозрении мне сообщено, сообщения о подозрении с памяткой о процессуальных правах и обязанностях вручены, права подозреваемого объявлены и разъяснены

«__» _____ 2023 г. в «__» час. "___" мин.

Подозреваемый: _____
(подпись)

(фамилия и инициалы)

Защитник: _____
(подпись)

Г.В. Буренко

(фамилия и инициалы)

Сообщение о подозрении вручил:
Следователь отдела СУ ГУНП
в Харьковской области
старший лейтенант полиции

15.20x6. 21.03.23

Яна ЦИГИЧКО

Перевод на русский язык осуществлён следователем.
Следователь отдела СУ ГУНП
в Харьковской области
старший лейтенант полиции

[Подпись]

Яна ЦИГИЧКО

ПАМ'ЯТКА
про процесуальні права та обов'язки підозрюваного
Кержасва Кліма Дмитровича
(прізвище, ім'я, по батькові підозрюваного)

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідям.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обгрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади,

органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у

суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту)

- особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;

- на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;

- одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;

- купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;

- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

- звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудовим кодексом України для виду режиму виправно-трудової колонії, призначеного їм Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;
- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;
- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;
- не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;
- бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право **примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення**. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Пам'ятку отримав:

«__» ____ 20__ року

(підпис)

(прізвище, ініціали підозрюваного)

«__» ____ 20__ року

(підпис)

(прізвище, ініціали підозрюваного)

Пам'ятку вручив:

Слідчий відділу розслідування особливо тяжких злочинів
слідчого управління Головного управління
Національної поліції в Харківській області
старший лейтенант поліції

 Яна Володимирівна Цигічко

Памятка
о процессуальные права и обязанности подозреваемого
Кержаева Клим Дмитриевича
(Фамилия, имя, отчество подозреваемого)

Конституция Украины

Статья 28. Каждый имеет право на уважение его достоинства.

Никто не может быть подвергнут пыткам, жестокому, бесчеловечному или унижающему его достоинство обращению или наказанию. Ни один человек без его добровольного согласия не может быть подвергнут медицинским, научным или иным опытам.

Статья 29. Каждый человек имеет право на свободу и личную неприкосновенность.

Никто не может быть арестован или содержаться под стражей иначе как по мотивированному решению суда и только на основаниях и в порядке, установленных законом.

В случае настоятельной необходимости предотвратить преступление или его прекратить уполномоченные на то законом органы могут применить содержание лица под стражей в качестве временной меры пресечения, обоснованность которого в течение семидесяти двух часов должна быть проверена судом. Задержанное лицо немедленно освобождается, если в течение семидесяти двух часов с момента задержания ему не вручено мотивированное решение суда о содержании под стражей.

Каждому арестованному или задержанному должно быть безотлагательно сообщено о мотивах ареста или задержания, разъяснены его права и предоставлена возможность с момента задержания защищать себя лично и пользоваться правовой помощью защитника.

Каждый задержанный имеет право в любое время обжаловать в суде свое задержание.

Об аресте или задержании человека должно быть немедленно сообщено родственникам арестованного или задержанного.

Статья 55. Права и свободы человека и гражданина защищаются судом.

Каждому гарантируется право на обжалование в суде решений, действий или бездействия органов государственной власти, органов местного самоуправления, должностных и служебных лиц.

Каждый имеет право обращаться за защитой своих прав к Уполномоченному Верховной Рады Украины по правам человека.

Каждый имеет право после использования всех национальных средств правовой защиты обращаться за защитой своих прав и свобод в соответствующие международные судебные учреждения или в соответствующие органы международных организаций, членом или участником которых является Украина.

Каждый имеет право любыми не запрещенными законом средствами защищать свои права и свободы от нарушений и противоправных посягательств.

Статья 56. Каждый имеет право на возмещение за счет государства или органов местного самоуправления материального и морального вреда,

причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органов государственной власти, органов местного самоуправления, их должностных и служебных лиц при осуществлении ими своих полномочий.

Статья 59. Каждый имеет право на правовую помощь. В случаях, предусмотренных законом, эта помощь предоставляется бесплатно. Каждый свободен в выборе защитника своих прав.

Для обеспечения права на защиту от обвинения и предоставления правовой помощи при решении дел в судах и других государственных органах в Украине действует адвокатура.

Статья 62. Лицо считается невиновным в совершении преступления и не может быть подвергнуто уголовному наказанию, пока его вина не будет доказана в законном порядке и установлена обвинительным приговором суда.

Никто не обязан доказывать свою невиновность в совершении преступления.

Обвинение не может основываться на доказательствах, полученных незаконным путем, а также на предположениях. Все сомнения относительно доказанности вины лица истолковываются в его пользу.

В случае отмены приговора суда как несправедливого государство возмещает материальный и моральный ущерб, причиненный безосновательным осуждением.

Статья 63. Лицо не несет ответственности за отказ давать показания или объяснения в отношении себя, членов семьи или близких родственников, круг которых определяется законом.

Подозреваемый, обвиняемый или подсудимый имеет право на защиту.

Осужденный пользуется всеми правами человека и гражданина, за исключением ограничений, определенных законом и установленных приговором суда.

Положение о порядке кратковременного задержания лиц, подозреваемых в совершении преступления

Статья 10. Права и обязанности задержанных.

Лица, задержанные по подозрению в совершении преступления, имеют право:

- знать, в чем их подозревают;
- требовать проверки прокурором правомерности задержания; о заявленное требование администрация места содержания задержанных немедленно уведомляет прокурора;
- обжаловать действия лица, производящего дознание, следователя или прокурора, давать объяснения и заявлять ходатайства;
- обращаться с жалобами и заявлениями в государственные органы, общественные организации и к должностным лицам в порядке, установленном статьей 13 настоящего Положения;
- пользоваться своей одеждой и обувью, а также другими необходимыми предметами и вещами, перечень которых определяется Правилами внутреннего распорядка в местах содержания задержанных.

Лица, задержанные по подозрению в совершении преступления, обязаны соблюдать требования настоящего Положения и Правил внутреннего распорядка в местах содержания задержанных.

Закон Украины «О предварительном заключении»

Статья 9. Права лиц, взятых под стражу

Лица, взятые под стражу, имеют право:

- на защиту в соответствии с уголовно-процессуальным законодательством;
- на защиту своих прав и интересов лично или с помощью защитника с момента задержания или заключения под стражу, а также на сообщение при взятии под стражу оснований и мотивов взятия под стражу, обжаловать их в суде, получить в печатном виде разъяснения положений статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 и 63 Конституции Украины, этой статьи и других прав задержанных или заключенных под стражу, установленных законом, в том числе права осуществлять защиту своих прав и интересов лично или с помощью защитника с момента задержания или ареста (взятие под стражу)
- лица, права отказаться от дачи каких-либо объяснений или свидетельств до прибытия защитника, ознакомиться с правилами содержания под стражей;
- на ежедневную прогулку продолжительностью 1:00. Беременным женщинам и женщинам, имеющим при себе детей, несовершеннолетним, а также больным с разрешения врача и с их согласия продолжительность ежедневной прогулки устанавливается до двух часов;
- получать два раза в месяц передачи или посылки и денежные переводы и передачи;
- покупать течение месяца по безналичному расчету продукты питания и предметы первой необходимости на сумму до одного минимального размера заработной платы и без ограничений письменные принадлежности, газеты, книги через торговую сеть на заказ;
- пользоваться собственной одеждой и обувью, иметь при себе документы и записи, касающиеся уголовного дела;
- пользоваться телевизорами, полученными от родственников или других лиц, настольными играми, газетами и книгами из библиотеки места предварительного заключения и приобретенными через торговую сеть;
- отправлять в индивидуальном порядке религиозные обряды и пользоваться религиозной литературой и присущими их верованию предметами религиозного культа, изготовленными из малоценных материалов, если при этом не нарушается установленный в местах предварительного заключения порядок, а также не ограничиваются права других лиц;
- на восьмичасовой сон в ночное время, во время которого не допускается привлечение к участию в процессуальных и иных действиях, за исключением неотложных случаев;
- обращаться с жалобами, заявлениями и письмами в государственные органы и должностных лиц в порядке, установленном статьей 13 настоящего Закона.

Взятые под стражу женщины вправе иметь при себе детей в возрасте до трех лет.

Взятые под стражу молодые граждане (в возрасте от 14 до 28 лет) имеют право получать психолого-педагогическую помощь специалистов центров социальных служб для молодежи.

Лиц, отбывающих наказание в местах лишения свободы, в случае избрания в отношении них меры пресечения в виде заключения под стражу в связи с производством по другому делу, держат в соответствии с правилами, установленными настоящим Законом. Получение этими лицами посылок и передач, а так же покупка ими продуктов питания и предметов первой необходимости осуществляются в порядке, установленном Исправительно-трудовым кодексом Украины для вида режима исправительно-трудовой колонии, назначенной им Государственным департаментом Украины по вопросам исполнения наказаний.

Перечень продуктов питания и предметов первой необходимости, которые запрещается передавать лицам, взятым под стражу, устанавливается Государственным департаментом Украины по вопросам исполнения наказаний. Министерством обороны Украины по согласованию с Генеральной прокуратурой Украины.

Статья 10. Обязанности лиц, взятых под стражу

Лица, взятые под стражу, обязаны:

- соблюдать порядок, установленный в местах предварительного заключения, и выполнять законные требования администрации;
- соблюдать санитарно-гигиенические правила, иметь опрятный внешний вид, постоянно поддерживать чистоту в камере;
- быть вежливыми к работникам места предварительного заключения, а также между собой;
- не вступать в споры с представителями администрации, не унижать их достоинство, не противодействовать выполнению ими своих обязанностей;
- бережно относиться к инвентарю, оборудованию и другого имущества места предварительного заключения.

Уголовный процессуальный кодекс Украины

Статья 42. Подозреваемый

Подозреваемый, обвиняемый вправе:

- 1) знать, в совершении которого уголовного преступления его подозревают;
- 2) быть четко и своевременно извещен о своих правах, а также получить их разъяснения в случае необходимости;
- 3) по первому требованию иметь защитника и свидание с ним до первого и перед каждым последующим допросом с соблюдением условий, обеспечивающих конфиденциальность общения, на присутствие защитника во время допроса и других процессуальных действий, на отказ от услуг защитника в любой момент уголовного производства на получение услуг защитника за счет государства в случае отсутствия средств на оплату таких услуг;
- 4) не говорить ничего по поводу подозрения против него или в любой момент отказаться отвечать на вопросы;

5) давать объяснения, показания по поводу подозрения или в любой момент отказаться их давать;

6) требовать проверки обоснованности задержания;

7) в случае задержания - на немедленное уведомление членов семьи, близких родственников или иных лиц о задержании и месте своего пребывания;

8) собирать и представлять следователю, прокурору, следственному судье доказательства;

9) участвовать в проведении процессуальных действий;

10) при проведении процессуальных действий задавать вопросы, подавать свои замечания и возражения относительно порядка проведения действий, которые заносятся в протокол;

11) применять с соблюдением требований УПК Украины технические средства при проведении процессуальных действий, в которых он участвует. Следователь, прокурор, следователь судьи, суд вправе запретить применение технических средств при проведении отдельного процессуального действия или на определенной стадии уголовного производства с целью неразглашения сведений, содержащих тайну, охраняемую законом, касаются интимной жизни лица, о чем выносится мотивированное постановление (определение);

12) заявлять ходатайства о проведении процессуальных действий, об обеспечении безопасности в отношении себя, членов своей семьи, близких родственников, имущества, жилья и т.д.;

13) заявлять отводы;

14) знакомиться с материалами досудебного расследования, и требовать открытия материалов;

15) получать копии процессуальных документов и письменные сообщения;

16) обжаловать решения, действия и бездействие следователя, прокурора, следователя судьи;

17) требовать возмещения вреда, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органа, осуществляющего оперативно-розыскную деятельность, досудебное расследование, прокуратуры или суда, в порядке, определенном законом, а также восстановление репутации, если подозрение, обвинение не подтвердились;

18) пользоваться родным языком, получать копии процессуальных документов на родном или другом языке, которым он владеет, и в случае необходимости пользоваться услугами переводчика за счет государства.

Подозреваемый, который является иностранцем и находится под стражей, имеет право на встречи с представителем дипломатического или консульское учреждение своего государства, которую ему обязана обеспечить администрация места заключения.

Подозреваемый обязан:

1) прибывать по вызову в суд, а в случае невозможности прибыть по вызову в назначенный срок - заранее уведомить об этом суд;

2) выполнять обязанности, возложенные на него решением о применении мер обеспечения уголовного производства;

3) подчиняться законным требованиям и распоряжениям следователя, прокурора, следователя судьи, суда.

На всех стадиях уголовного производства подозреваемый имеет право примириться с потерпевшим и заключить соглашение о примирении. В предусмотренных законом Украины об уголовной ответственности и УПК Украины случаях примирения является основанием для закрытия уголовного производства.

Права мне разъяснены и понятны. Память о процессуальные права и обязанности подозреваемого получил.

Памятник получил:

«__» _____ 20__ года _____
(Подпись) (фамилия, инициалы подозреваемого)

Памятку вручил:

**Следователь отдела по расследованию особо тяжких преступлений
следственного управления Главного управления
Национальной полиции в Харьковской области
старший лейтенант полиции Яна Владимировна Цигичко**

Текст набрал, перевод осуществил:

**Следователь отдела по расследованию особо тяжких преступлений
следственного управления Главного управления
Национальной полиции в Харьковской области
старший лейтенант полиции Яна Владимировна Цигичко**

